

VISIONÄRER. Kristin Lindqvist, Veronica Ruthberg och Frida Larsson ville skapa en företagskultur med lika rättigheter för alla. Därför valde de att driva kommunikationsbyrån Geektown som ett kooperativ.

FOTO: PER PETERSSON

Di Fakta

Den kooperativa modellen

■ **En kooperativ förening** är en fristående sammanlutning av personer som frivilligt samverkar för att tillgodose sina gemensamma, sociala och kulturella behov och önskemål genom ett samägt, demokratiskt styrt företag.

■ **De kooperativa värderingarna** är självhjälp, personligt ansvar, demokrati, jämlikhet, rättvisa och solidaritet. Det finns sju kooperativa principer som är riktlinjer för hur kooperativa föreningar ska omsätta värderingarna i handling.

Källa: Companion

De vill äga gemensamt

Trion bakom Geektown tvekade inte om företagsformen

Samtidigt som de stora kooperativa företagen har det svårt är små kooperativ den snabbast växande företagsformen i Sverige, även om tillväxten sker från låga nivåer.

Framför väljer allt fler yngre att starta kooperativa företag.

Förra året var de ekonomiska föreningarna den enda företagsformen som ökade, enligt siffror från Tillväxtverket. Ekonomiska föreningar är den vanligaste formen för kooperativa företag, tillväxten var 21 procent jämfört med året före.

Hittills i år är tillväxten för ekonomiska föreningar 14 procent medan antalet nystartade aktiebolag går ned.

Anna Carendi är generalsekreterare på Coompanion, en

kooperativ rådgivningsorganisation med 25 kontor runt om i landet. Hon ser en stor efterfrågan på rådgivningstjänster framför allt från en yngre målgrupp.

”Allt fler unga väljer att starta kooperativ. Jag tror att det delvis beror på att de har värderingar som passar bra in på kooperativ, vill göra saker tillsammans och är intresserade av hållbarhetsfrågor”, säger Anna Carendi.

För Kristin Lindqvist, Veronica Ruthberg och Frida Larsson var valet enkelt när de startade kommunikationsbyrån Geektown för två år sedan.

”Det som band oss samman var tanken på en ny affärskultur med hållbara värderingar och lika rättigheter för alla som jobbar i företaget. Jag är journalist i grunden och har alltid känt att jag velat förändra världen på ett eller annat sätt”, säger Veronica Ruthberg, 34 år och copywriter på Geektown.

Affärsmissig demokrati

Enligt Veronica Ruthberg var den kooperativa företagsformen en chans att kombinera demokrati med affärsutveckling och socialt ansvarstagande samtidigt som de

kooperativa värderingarna omfattar att arbeta för en hållbar utveckling.

Geektown har bland annat arbetat med projektet Ung Tornedalen. Det är ett projekt som ska få unga att stanna i regionen, helt enligt de kooperativa principerna om att ta ansvar.

Företaget var också nominerat till Årets unga företagare 2013 i Luleå.

”Det var otroligt roligt och hedrande att bli uppmärksammad och att få ett erkännande genom nomineringen”, säger Veronica Ruthberg.

De senaste tio åren har många kooperativ startats inom information och kommunikation, samt inom kultur, nöje, vård och omsorg.

Trots att många unga väljer en kooperativ företagsform är de flesta som startar ekonomiska föreningar över 41 år och bor i storstäderna.

Populärt i glesbygd

Men sett till andel av befolkningen är kooperativ en populär företagsform i glesbygdskommuner. Ett exempel är Offerdals hälsocentral i Jämtland som är ett medborgarkooperativ ägt av byns 600 invånare sedan 2010.

Även om det är en stark trend sker utvecklingen från låga nivåer. I absoluta tal startades 950 nya ekonomiska föreningar förra året och 39 263 nya aktiebolag. Det betyder att det finns drygt 13 700 ekonomiska fören-

ingar i Sverige, enligt Bolagverket. Det kan jämföras med 426 900 aktiebolag.

Filip Wijkström är gästprofessor i företagsekonomi vid Stockholms universitet och forskar om idéburna och kooperativa verksamheter. Han tror att kooperativ kan få ytterligare ett uppsving om det skulle bli någon form av vinstbegränsning för företag som verkar inom välfärdsområdet.

”Hittills har verksamheter som är rent vinstdrivande haft förtur. Men får vi en reglering av vinstuttagen inom välfärden kanske de sociala kooperativen blir en del av framtiden”, säger han.

MARIA OTTOSON

maria.ottoson@di.se

08-573 650 59